

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงตนของจำเลยต่อเจ้าพนักงานศาล
ในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงตนของจำเลยต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบมาตรา ๑๙๘ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงตนของจำเลยต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลชั้นต้นที่พิจารณาพิพากษาคดี

“เจ้าพนักงานศาล” หมายความว่า ข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ลูกจ้าง และพนักงานราชการศาลยุติธรรม ซึ่งผู้รับผิดชอบราชการศาลมอบหมาย

ข้อ ๔ ในกรณีที่ตามคำพิพากษาจำเลยต้องรับโทษจำคุกหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น และไม่ได้ถูกคุมขัง หากจำเลยมีความประสงค์จะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ให้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต่อศาล และแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาพร้อมแสดงหลักฐานที่สามารถยืนยันตัวจำเลย เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวข้าราชการ หนังสือเดินทาง หรือเอกสารอื่นใดที่ทางราชการออกให้ซึ่งปรากฏภาพถ่ายของจำเลย

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่กรณีที่จำเลยอยู่ระหว่างหลบหนีจากที่คุมขังด้วย

ข้อ ๕ เมื่อจำเลยยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาและแสดงตนตามข้อ ๔ ให้เจ้าพนักงานศาลตรวจสอบหลักฐานการยืนยันตัวจำเลย เปรียบเทียบกับภาพถ่ายจำเลย ลายมือชื่อจำเลย หรือเอกสารอื่นใดในสำนวน เพื่อยืนยันว่าเป็นจำเลยในคดีจริง และให้จัดทำรายงานเสนอต่อศาลเพื่อพิจารณา

ข้อ ๖ เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า อุทธรณ์หรือฎีกาของจำเลยชอบด้วยกฎหมาย และจำเลยที่ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาเป็นจำเลยในคดีจริง ให้ศาลสั่งรับอุทธรณ์หรือฎีกา

หากจำเลยไม่มีหลักฐานที่สามารถใช้ยืนยันตัวได้ตามข้อ ๔ ศาลอาจมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์หรือฎีกาหรืออาจไต่สวนเพื่อให้มีการยืนยันตัวตนของจำเลยตามที่เห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อจำเลยได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว แต่จำเลยไม่สามารถมาแสดงตนต่อศาลได้เพราะมีพฤติการณ์พิเศษ จำเลยอาจยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาแสดงตนออกไป และศาลอาจมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาแสดงตนแล้วรอการสั่งอุทธรณ์หรือฎีกาไว้ก่อนได้

ข้อ ๘ ในกรณีที่จำเลยอ้างว่า ไม่สามารถมาแสดงตนต่อศาลได้เพราะเหตุเจ็บป่วยหรือเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ศาลอาจตั้งเจ้าพนักงานศาลไปตรวจสอบและทำรายงานเสนอต่อศาลเพื่อพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๙ ในกรณีมีเหตุสุดวิสัย ทำให้จำเลยไม่สามารถแสดงตนต่อศาลได้ จำเลยอาจยื่นคำร้องขอยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาและแสดงตนต่อศาลที่มีภูมิลำเนาหรืออยู่ในเขตศาลในขณะนั้นก็ได้

เมื่อมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาหรืออยู่ในเขตศาลแจ้งให้ศาลทราบโดยเร็ว และให้ศาลสั่งให้จำเลยไปแสดงตนต่อศาลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่เหตุสุดวิสัยนั้นได้สิ้นไป

หากจำเลยไม่มาแสดงตนต่อศาลภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ศาลสั่งไม่รับอุทธรณ์หรือฎีกา

ข้อ ๑๐ จำเลยไม่จำเป็นต้องมาแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) จำเลยต้องรับโทษจำคุกและอยู่ในระหว่างถูกคุมขัง

(๒) จำเลยที่ศาลพิพากษาให้รอการกำหนดโทษหรือลงโทษอย่างอื่น เช่น กักขังหรือปรับ โดยไม่มีโทษจำคุกหรือโทษสถานที่หนักกว่าร่วมด้วย

(๓) จำเลยที่ศาลพิพากษารอการลงโทษจำคุก

(๔) จำเลยที่รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาครบถ้วนแล้ว

ข้อ ๑๑ ให้ศาลมีอำนาจออกกระเปียบและวิธีปฏิบัติของศาลนั้นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ไสลเกษ วัฒนพันธุ์

ประธานศาลฎีกา